Høgskolen i Hedmark
Campus Rena

Studieplan

Bachelor i økonomi og administrasjon

180 studiepoeng

Studieplanen er godkjent/revidert: 18.02.09
Studiet er etablert: 24.04.03

STUDIEPLAN – Bachelor i økonomi og administrasjon

A. Overordna omtale av studiet

1. Innleiing

I næringslivet og offentleg verksemd er det stadig nytte for personar med kompetanse på høgskulenivå i økonomi og administrasjon. Ein finn behovet i alle bransjar og på fleire nivå. Studiet *Bachelor i økonomi og administrasjon* gir ein grunnutdanning med ulike karrieremogligheiter. Fullført studium gir og eit godt grunnlag for vidare studie.

Den store mengda valfrie emne i studiet gjer at studenten kan velje bachelorretningar innan marknadsføring, rekneskap eller revisjon i løpet av det første studieåret. Studentane har ein unik moglegheit til å komponere sin eigen bachelorutdanning. Dette gjer at studenten kan rette sin utdanning mot framtidig arbeid av særleg interesse.

2. Læringsmål

Kandidatane skal ha tileigna seg gode basiskunnskapar innan økonomi og administrasjon og spesialkompetanse innan vald fordjupingsretning. Kandidatane skal ha tileigna seg kompetanse slik at dei forstår årsaker til og verknader av sluttingar fortatt innanfor private og offentlege organisasjonar. Vidare skal kandidatane ha opparbeida seg kunnskapar til å bedømme dei samfunnsøkonomiske konsekvensar av sluttingar.

3. Målgruppe

Målgruppa er personar som ynskjer seg ein grunnutdanning i økonomi og administrasjon og ei fordjuping og/eller bredde dei sjølv i stor grad kan komponere. Studiet er og velegna for dei som ynskjer å studere vidare til mastergrad ved norske og utanlandske høgskuler og universitet.

4. Opptakskrav

Opptakskrav er generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarande nivå.

5. Varighet, omfang og nivå på studiet.

Studiet er ei grunnutdanning som er på 180 studiepoeng og er normera til tre år som studium på heiltid. Fullført studium gir rett til bachelorgrad med tittelen ”Bachelor i økonomi og administrasjon”.

6. Kompetanse

Uteksaminerte kandidatar vil ha ei yrkesretta kompetanse som er anvendeleg innanfor det private næringslivet, organisasjonar og offentleg forvaltning på ulike nivå. Kandidatane skal vere brukerorientera og reflekterte yrkesutøvarar som er kvalifisera for å ivareta saksbehandlings-, rådgivnings-, spesialist- og leiarfunksjonar.

Kandidatane vil og kunne være kvalifiserte for å begynne på masterutdanningar i Noreg og i utlandet.

7. Informasjonskompetanse

Informasjonskompetanse inneber at studentane skal tileigne seg kunnskap for når det er behov for informasjon, og å kunne lokalisere, evaluere og effektivt nyttiggjere seg informasjon i eigen læring og forsking. Det vert halde kurs i Kilder og kildebruk ved studiestart. Studentane vert anbefalte å nytta det sjølvinstruerande informasjonskompetansekurset, VIKO, til Noregs teknisknaturvitenskapelege universitet, som ligg tilgjengeleg for fri bruk på http://www.ub.ntnu.no/viko/start.php.

I emnet *datahandtering med samfunnsvitenskapelege metodar* får studentane innføring i informasjonssøk og vurdering av kilder.

8. Innhald, oppbygging og organisering av studiet

Studiet er bygd opp slik det framgår av tabellen nedanfor.

1.studieår		2.studieår		3.studieår		
Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse 3ØR116 7,5 sp	Grunnleggende Matematikk 3MA120 5 sp	Grunnleggende statistikk 3MA525 5 sp	Foretaksstrategi 3ØR355 10 sp	Valgemner eller utanlands-opphald 27,5 sp	Bachelor oppgave 3ØA900 30 sp	
Datahåndtering m/samf. metode 3ØD115 10 sp	Mikroøkonomi 1 3ØB645 7,5 sp	Investering og finansiering 3ØB420 5 sp	Valgemne 10 sp			
Grunnl. org.fag 3SA122 5 sp	Finansregnskap m/analyse 3ØR150 5 sp	Valgemne 5 sp	Valgemne 10 sp			
Grunnl. regnskap 3ØR136 7,5 sp	Markedsføring 3ØM100 5 sp	Makroøkonomi 3ØB625 7,5 sp				
	Driftsregnsk og Budsjettering 3ØB250 5 sp	Valgemne 7,5 sp				
	Videreg. org.fag 3ØA200 5 sp					
30 sp	32,5 sp	30 sp	30 sp	27,5 sp	30 sp	180 sp

Studiet inneheld 180 studiepoeng fordela på 3 år. Det er 90 obligatoriske studiepoeng, 60 valfrie og 30 studiepoeng knytta til Bachelor-oppgåva. Studiet følgjer anbefalinga frå *Nasjonalt råd for økonomisk-administrative utdanningar* (NRØA) for oppbygging av bachelorutdanningar innan økonomi og administrasjon, og inneheld dei 90 obligatoriske studiepoenga som gjeng inn i den anbefala planen. Dette er emne innan bedriftsøkonomisk analyse, administrasjonsfag, samfunnsøkonomi og metode. Dei emna som utgjer desse 90 obligatoriske studiepoenga er og godkjent til å kunne utgjere den faglege fordjupinga i ein Bachelorgrad med hovudvekt på økonomi og administrasjon, i hht Høgskulen i Hedmark si bachelorforskrift, § 3c.

Valet av dei valfrie emna skjer etter rettleiing. Det andre studieåret vert det tilbydd vidareføringsemne på 30 studiepoeng som valemne. Vidareføring er fordjuping/utviding innanfor dei enkelte emneområda. Emna skal vere økonomi- og/eller administrasjonsfag. Dei kan ein velje innan regnskap, revisjon, marknadsføring, leiings- og organisasjonsfag.

Det tredje studieåret er studenten sin moglegheit til profilering som gir yrkeskompetanse eller kvalifiserar til vidare studiar på masternivå.

Studentar som planlegg å søke masterutdanning i økonomi og administrasjon, må vere merksam på at universitet og høgskuler som tilbyr denne utdanninga kan stille ulike krav til fordjuping i bachelorgraden. Dette gjeld spesielt innan samfunnsøkonomiske emne og metodefag. Det kan da vere særleg aktuelt å velje Mikroøkonomi 2, Internasjonal økonomi og Matematikk og Statistikk i tillegg til dei obligatoriske emna i samfunnsøkonomi, matematikk og statistikk. Det vert difor anbefalt å undersøke opptakskrav til aktuelle masterutdanningar i god tid.

Oppbygginga av dei valfrie emna skal helst vere godkjent i løpet av det første studieåret.

I løpet av heile studiet vil Fronter vere studiestøttesystemet.

9. Internasjonalisering

Det vert lagt opp til at studentane kan integrere eit utanlandsopphald som varar i eitt semester. Studentane skal i prinsippet når som helst kunne velje dette semesteret, men det femte semesteret er best eigna.

Høgskulen i Hedmark har avtale med fleire utanlandske høgskuler og universitet. Desse finn ein i Europa, USA, Asia og i Australia. Det vert stadig utvikla nye avtalar. Ynskjer studentane å reise til institusjonar som høgskulen ikkje har avtale med, forsøker ein og å legge til rette for dette.

Utanlandsopphald skal vere godkjent av høgskulen på forhand, og vere innarbeida i den enkelte sin utdanningsplan. Ta kontakt med studierettleiar på Campus for meir informasjon.

10. Undervisnings- og læringsformer

Læringsformene vil veksle mellom forelesingar, praktiske øvingar individuelt og i grupper, prosjektarbeid, rettleiing, plenumspresentasjonar og sjølvstudium. I enkelte emne er det krav om innlevering av obligatoriske arbeid.

11. Vurderingsformer

Vurderingsformene som vert nytta i studiet er skriftlig, individuell eksamen, mappevurdering og prosjektarbeid. Dei ulike vurderingsformene kjem fram av den enkelte emneomtala. Det vert venta at alle deleksamenar må vere bestått for at emnet skal verte vurdert til bestått. Dersom ikkje anna er oppgitt, blir det nytta graderte karakterar, A-F, der E er lågaste beståtte karakter.

12. Litteraturliste

Det er forbehold om endringar i pensumlitteraturen.

Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse

Hoff, K. G. (2005). *Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse* (5. utg.). Oslo: Universitetsforl. ISBN 82-15-00777-5, 978-82-15-00777-9

Hoff, K. G. & Hoff, J. E. (2005). *Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse* : *oppgaver og løsningsforslag* (3.utg.). Oslo: Universitetsforlaget. ISBN 82-15-00778-3.

Datahåndtering med samfunnsvitenskapelig metode

Frye, C. (2004). *Microsoft Office Excel 2003 : trinn for trinn*. Oslo: IDG Norge Books. ISBN 82-7772-261-3.

Driftsregnskap og budsjettering

Sending, A., Tangenes, T., & Gjønnes, S. H. (2007). *Driftsregnskap og budsjettering,*

økonomi- og virksomhetsstyring (2. utg.). Bergen: Fagbokforl. ISBN 978-82-450-0523-3.

(Kap 1-5, 8, 9, 11, 12, 13, 15 og 17)

Anbefalt litteratur:

Sending, A., Tangenes, T., & Gjønnes, S. H. (2008) *Arbeidshefte til Driftsregnskap og budsjettering*, *økonomi- og virksomhetsstyring* (5. utg). Bergen: Fagbokforl.

ISBN 978-82-450-0699-5

Finansregnskap med analyse

Fladstad, H. N., & Tofteland, A. (2006). *Finansregnskap : vurdering og analyse* (2. utg. ed.). Bergen: Fagbokforl. ISBN 82-450-0411-1 978-82-450-0411-3

Fladstad, H. N., & Tofteland, A. (2006). *Finansregnskap : vurdering og analyse, Oppgavesamling* (2. utg. ed.). Bergen: Fagbokforl. ISBN 82-450-0413-8

Foretaksstrategi

Løwendahl, B. R., Wenstøp, F., & Fjeldstad, Ø. D. (2003). *Grunnbok i strategi* (2. utg utg.). [Oslo]: Damm. ISBN 82-04-08603-2, 978-82-04-08603-7.

Grunnleggende matematikk

K. Sydsæter: Matematisk analyse, Bind 1, 7. utgave, Gyldendal Akademisk, 2000.

Grunnleggende organisasjonsfag

Jacobsen, D. I., & Thorsvik, J. (2007). *Hvordan organisasjoner fungerer : innføring i organisasjon og ledelse* (3. utg.). Bergen: Fagbokforl. ISBN 978-82-450-0517-2

Grunnleggende regnskap

Sending, A. (2005). *Grunnleggende regnskap* (2. utg.). Bergen: Fagbokforl.

ISBN 82-450-0347-6

Grunnleggende statistikk

Jan Ubøe/Kjell Jørgensen: Statistikk for økonomifag, Gyldendal, 1. utg. 2004.

Investering og finansiering

Bøhren, Ø., & Gjærum, P. I. (1999). *Prosjektanalyse* (2. utg.). [Oslo]

Bergen: Skarvet forl. Distribusjon: Fagbokforl. ISBN 82-992405-6-5. Kap. 4-7, 9-13

Markedsføring

Kotler, P., & Fredriksen, J. I. (2005). *Markedsføringsledelse* (3. utg utg.). Oslo:

Gyldendal akademisk. ISBN 82-05-31582-5.

Makroøkonomi

Vale, P. H. (2007). *Makroøkonomi : har vi kontroll med utviklingen?* (2. utg. utg.). Oslo: Abstrakt forl.978-82-7935-236-5. Kap. 1-18, 20 og 22.

Norske finansmarkeder : pengepolitikk og finansiell stabilitet. (2004). Oslo: Norges bank.

ISBN 82-05-33771-3. Norges Banks Skriftserie nr. 34. Finnes også på www.norges-bank.no

Kap. 2, 3 og 7.

Mikroøkonomi

Pindyck & Rubinfeld. 2008. Seventh edition. Prentice Hall. Kap. 1-4, 6-10, 16 og18

NOU 1998:16 Nytte-kostnadsanalyse. Finans- og tolldepartementet

B. Emne/modulomtalar

13. Emneomtale

3ØA900 Bacheloroppgave

Studiepoeng: 30

Semester: Haust og vår

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg kunnskap om og erfaring med korleis eit større forsknings-/utredningsarbeid vert organisert, planlagt, gjennomført og styrt. I tillegg skal studentane ha tileigna seg ein akademisk og metodisk arbeidsmåte og utvikla ein forståing for kommunikasjon med partnarar det omfattar.

Innhald: Gjennom denne perioden gjennomførar studentane eit prosjektarbeid eller FOU-relatert arbeid innan eit fagleg relevant tema. Resultata av dette arbeidet vert formidla gjennom ein prosjektrapport.

Organisering og arbeidsformar: Det blir gjennomført eit undervisnings- og metodeopplegg som skal sikre at studentane lykkast best mogleg. Det vert gjennomført ein formell kickoff om hausten som vert følgt opp med samlingar som skal sikre progresjon og tilførsel av relevant teori og relevant kunnskap undervegs.

Krav til forkunnskapar: Gjennomført og bestått minimum 70 studiepoeng frå 1. og 2. år i bachelorprogrammet.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Ingen

Vurdering: Karakter vert satt på grunnlag av innlevert prosjektrapport og eventuelle produkt i tilknytta til prosjektrapporten.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØB116 Grunnleggande bedriftsøkonomisk analyse

Studiepoeng: 7,5

Semester: Haust

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg dei første og nødvendige grunnleggande kunnskapar i bedriftsøkonomisk teori og metode og dessutan ein oversikt over funksjonane i føretaket som økonomisk eining.

Innhald: Hovudvekta av emna vert lagt på å øve inn bedriftsøkonomisk tankegang. Emnet skal vere generelt og anvendeleg for alle bransjar Vidare går ein inn på bedrifta og bedrifta si plass i det økonomiske system, økonomifunksjonen si rolle og plass i bedrifta, enkle investeringskalkylar, kostnads- og inntektsteori, tilpassingar under ulike marknadsformer, Kalkulasjon og driftsregnskap, Kostnads-, resultat- og volumanalyse, Optimalisering under restriksjonar.

Organisering: Forelesingar og oppgåveløysning.

Krav til forkunnskap: Ingen.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Ein individuell praktisk regneoppgåve må vere godkjent.

Vurdering: Individuell skriftlig eksamen på fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØD115 Datahandtering med samfunnsvitenskaplege metodar

Studiepoeng: 10

Semester: Haust

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg ein forståing for og praktisk kunnskap i innhenting og handtering av data. Studentane skal klare å bruke datateknologi i dette arbeidet. Studentane skal og ha opparbeida seg kompetanse knytte til å samle inn, handtere, tolke og presentere informasjon, lære å utvikle problemstillingar, formulere seg skriftleg og bygge opp rapportar med ulike formelle krav.

Innhald: Datahandtering: Utvikling av webbaserte spørjeskjema mot databasar. Bygging av modellar i regneark, herunder; modellbegrepet, strukturering av modellar, analyse og datahandtering. Datamodellering, herunder: utforming og bygging av databasar, framhenting av data frå databasar, søking i fritekst databasar. Samfunnsvitenskapleg metode: Kvalitative og til ein viss grad kvantitative metodar vert gjennomgått. Sentrale tema vil vere: problemutforming, rapportdesign, innhenting av kunnskap (informasjonssøk), handtering, analyse, og tolking av data.

Organisering og arbeidsformer: Forelesingar, øvingar, gruppearbeid og sjølvstendig arbeid.

Krav til forkunnskapar: Ingen

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Ingen.

Vurdering: Mappeevaluering med fire innleveringar, to individuelle og to gruppearbeid. Mappa vert vurdert til bestått/ikkje bestått.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØB250 Driftsregnskap og budsjettering

Studiepoeng: 5

Semester: Vår

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg kunnskap slik at dei vert i stand til å setje opp budsjetta for et føretak. Vidare skal dei vere i stand til å leggje opp eit system for oppfølging og kontroll med hjelp av driftsregnskapet.

Innhald: Ein er spesielt opptatt av standardkostregnskap, budsjettering og budsjetteringsprosess med ein særlig vekt på likviditetsbudsjettering. I emnet spelar ein rekke stiliserte praksisverkelege "caser" ein sentral rolle. Det vert lagt vekt på praksisorienterte ferdigheiter.

Organisering og arbeidsformar: Undervisning og oppgåveløysning.

Krav til forkunnskapar: Ingen.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Ingen.

Vurdering: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØR150 Finansregnskap med analyse

Studiepoeng: 5

Semester: Vår

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg ein grunnleggande innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammevilkår, ein forståing for og nødvendige kunnskapar i å behandle sentrale regnskapsmessige måleproblem, og utarbeide kontantstrømoppstilling og foreta regnskapsanalyse. Dei skal og ha tileigna seg kunnskap på innføringsnivå om verdivurdering av selskap.

Innhald: Krav til regnskapet, regnskapet som informasjonskilde, oppstillingsplanen for regnskapet, regnskapsprinsipp og god regnskapsskikk, lover og regler knytta til verdsetjing av eigendelar og gjeld, inntekter og kostnadar, kontantstrøm- oppstillingen, samanhengen mellom regnskap og skatt, regnskapsanalyse og nøkkeltallsanalyse av lønnsemd, likviditet, finansiering og soliditet, miljøregnskap, internasjonal regnskapsrapportering

Organisering og arbeidsform: Undervisning og oppgåveregning.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Ingen.

Krav til forkunnskapar: Ingen

Vurdering: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk

3ØR355 Føretaksstrategi

Studiepoeng: 10

Semester: Vår

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg begrepsapparatet innan føretaksstrategi, opparbeida seg innsikt i den strategiske leiingsprosessen, og dessutan i aktuelle strategiske moglegheiter (generiske strategiar). Dei skal og ha tileigna seg bransjeinnsikt ved gjennomgang/ presentasjon av eksempel frå bransjar/bedrifter.

Innhald**:** Emnet vil gjennom eksempla verte tilpassa dei enkelte studia si spesialisering. Emnet skal belyse samanhengen i dei andre emna i studiet, altså verke som ein overbygning. Dette vil danne eit grunnlag for generelt å øve opp til strategisk tenking.

Organisering og arbeidsformar: Forelesingar og oppgåveløysingar.

Krav til forkunnskapar: 3ØM100 Marknadsføring og 3SA122 Grunnleggande organisasjonsfag eller tilsvarande.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Kontrolleksamen som må vere bestått for at prosjektoppgåva skal bli vurdert.

Vurdering: Prosjektarbeid i grupper.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3SA120 Grunnleggande matematikk

Studiepoeng: 5

Semester: Vår

Språk: Norsk

Læringsmål: Studenten skal ha tileigna seg kunnskapar i matematikk som skal kunne verte brukt i problemstillingar innan bedrifts- og samfunnsøkonomi. Studentane si evne til logisk og analytisk tenking skal oppøvast.

Innhald: Elementær algebra, funksjonar i ein variabel, derivasjon og funksjonsanalyse: derivasjonsreglar, kjerneregel, elastisitetsberegningar, bruk av derivasjon: Maksimums- og minimumsproblem, funksjonsdrøfting, eksponential og logaritmefunksjonen: naturlig logaritme, kontinuerlig forrenting, derivasjon og drøfting av eksponential- og logaritmefunksjonar, geometriske rekker, finansmatematikk, funksjonar av fleire variable. Maksimums- og minimums- problem for to variablar, enkel integralregning: Areal under kurver og det bestemte integral som kan verte tilpassa økonomiske problemstillingar

Organisering og arbeidsformer: Forelesingar og oppgåveløysning.

Krav til forkunnskapar: Ingen.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Ingen.

Vurdering: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3SA122 Grunnleggande organisasjonsfag

Studiepoeng: 5

Semester: Haust

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg kunnskap på innføringsnivå i korleis organisasjonar fungerar, og korleis menneske påverkar og vert påverka av organisasjonar som dei arbeida og samspelar i. Studentane skal ha tileigna seg grunnleggande teoretisk kunnskap om og overblikk over sentrale organisasjonsteoretiske og organisasjonspsykologiske tema, og dessutan praktisk innsikt i sentrale strukturar og prosessar i og mellom organisasjonar som påverkar og regulerar organisasjonsåtferd.

Innhald**:** Historikk og utviklingstrekk (globalisering, fokusering, e-handel mm), organisasjonsteoretiske perspektiv, organisasjonsstruktur (formell og uformell), organisasjonsformar og -design organisasjonskultur, organisasjonen og omgivnadene til organisasjonen, avhengigheit og strategi, interessentar og makt - medverknad, harmoni- og konfliktområde, grunnleggande prosessar som målsettingar, slutningar, informasjon og kommunikasjon, leiing og leierskapsteoriar, intellektuell kapital, mellommenneskelege relasjonar - kognitive og sosiale prosessar, motivasjon, læring på individ- og organisasjonsnivå.

Organisering og arbeidsformer: Forelesingar, gruppeseminar, rettleiing.

Krav til forkunnskapar: Ingen.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Det vil vere obligatoriske arbeidskrav undervegs i emnet – dette vert det opplyst om seinast ved studiestart

Vurdering: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØR136 Grunnleggande rekneskap

Studiepoeng: 7,5

Semester: Haust

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg grunnleggande kunnskapar om finansregnskapet og føringa av dette, forståing av begrepa utgifter, kostnader, utbetalingar, inntekter og innbetalingar og dessutan behaldningar. Dei skal kunne foreta ordinære årsoppgjerspostering og disponering av overskudd.

Innhald: Oppbygging av regnskapet, standard kontoramme og -plan, krav til dokumentasjon og oppbevaring, registrering av forretningstransaksjonar, mva., arbeidsgivaravgift, skattetrekk og skattebetaling, transaksjonsprinsippet, sammenstillingsprinsippet og andre grunnleggande regnskapsprinsipp, avskrivingar, andre periodiseringar og avsetningar, generelle verdivurderingsreglar for omløpsmidlar og anleggsmidlar og dessutan presentasjon av resultat og balanse etter regnskapslova. Kurset omfattar og ulike selskapsformer med regnskapsmessige forskjellar og ulike former for beskatning. Regnskapsanalyse og intern kontroll gjeng inn som ein del av stoffet. Lovomgrep innan regnskap og bokføring vert og gjennomgått.

Organisering og arbeidsformar: Førelesningar, oppgåveløysning og rettleiing.

Krav til forkunnskapar: Ingen.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Det vil vere obligatoriske arbeidskrav undervegs i emnet – dette vert det opplyst om seinast ved studiestart

Vurdering: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3MA525 Grunnleggande statistikk

Studiepoeng: 5

Semester: Haust

Språk: Norsk

Læringsmål: Studenten skal ha tileigna seg grunnleggande kunnskapar i sannsynleghetsregning og statistikk, og særleg kunnskap om bruk av statistiske metodar innan emneområdet bedrifts- og samfunnsøkonomi. Studenten skal ved oppgåveregning opparbeide seg innsikt og trening i bruk av viktige statistiske metodar.

Innhald: Beskrivande statistikk, sannsynleghetsbegrepet, sannsynleghetsmodellar, regning med sannsynlegheter, betinga sannsynlegheter, diskré tilfeldige variablar. Berekning av forventning og varians, kontinuerlige tilfeldige variablar: Normalfordeling/-normaltilnærming, t-fordeling, m.m., fleire tilfeldige variablar. Simultan sannsynleghetsfordeling: Berekning av forventning, varians og kovarians, estimering: Punktestimering og intervallestimering, hypotesetesting: Hypotesar, signifikansnivå, testmetode, hypotesetest i målemodell og binomisk modell, bestemme nødvendig antal observasjonar i binomisk modell, enkel korrelasjons- og regresjonsanalyse:

Organisering og arbeidsformar: Forelesingar, oppgåveløysning og rettleiing.

Krav til forkunnskapar: Ingen.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Ingen.

Vurdering: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØB640 Investering og finansiering

Studiepoeng: 5

Semester: Haust

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg en grunnleggande forståing for både kvalitative og kvantitative problem innan investerings- og finansieringslutnadar til føretaket. Dei skal ha tilegna seg ei forståing for faget sine grunnleggande føresetnadar og skal kunne angi eit riktig fundament for metodar og vurderingar i faget.

Innhald: Føresetnadar og fundament innan investering og finansiering, berekning av slutnadsrelevant kontantstrøm inkl. arbeidskapitaleffekt, korrekte verdivurderingsmetodar, renteregning/finansmatematikk, investeringsanalysar, økonomisk levetid og utskiftningsanalysar, skattens og prisstigninga si innverknad på kontantstrømmar, risikovurdering, porteføljeteori og kapitalverdimodellen, finansieringskildar.

Organisering og arbeidsformar: Forelesingar, oppgåveløysning og rettleiing.

Krav til forkunnskapar: Ingen.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Det vil vere obligatoriske arbeidskrav undervegs i emnet – dette vert det opplyst om seinast ved studiestart.

Vurdering: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØB625 Makroøkonomi

Studiepoeng: 7,5

Semester: Haust

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg innsikt i korleis ein vurderar eit land sin økonomiske tilstand og utviklingstendensar, og dessutan årsaka til og verknadene av konjunktursvingingar på kort sikt. Studentane skal og ha tileigna seg kunnskap om verknaden av penge- og finanspolitikk. Studentane skal ha opparbeida seg kunnskap om grunnleggande makroøkonomisk teori slik at dei skal kunne følgje med i den offentlige debatten på området, og dessutan vurdere betydinga av makroøkonomiske forhold sett frå ein bedrift sitt perspektiv.

Innhald: Nasjonalregnskap, strukturell arbeidsløyse, inflasjon, renter, valuta, konjunkturmodellar og verknaden av finans- og pengepolitikk (enkel multiplikatormodell for både lukka og open økonomi, IS-LM, Mundell-Fleming, samt AS-AD eller modell for optimal pengepolitikk med inflasjonsmål), finansiell stabilitet og økonomisk vekst.

Organisering og arbeidsformar: Forelesing og oppgåveseminar.

Krav til forkunnskapar: Ingen

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Det vil vere ein skriftleg obligatorisk oppgåve undervegs i emnet. Oppgåva skal løysast i grupper. Studentane er sjølv ansvarlege for å danne grupper.

Vurderingsordning: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Tillate hjelpemiddel til eksamen: kalkulator

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØM100 Marknadsføring

Studiepoeng: 5

Semester: Vår

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg sentrale problemstillingar og metodar i marknadsføringa. Studentane skal ha tileigna seg noko bransjeinnsikt ved gjennomgang/ presentasjon av eksemplar frå bransjar og bedrifter, herunder ein grunnleggande forståing for virkeområda til marknadsføringa, slik at studentane kan delta i løysning av enkle marknadsføringsproblem i praksis.

Innhald: Det sentrale temaet til emnet er marknadsføringa sine oppgåver og marknadsføringsleiing. Etter ein introduksjon om den grunnleggande historiske utvikling av marknadsføringa og definisjonar og omgrep vil ein behandle emnar som marknadsføringa si strategiske forankring, kjøpsåtferd i forbruker- og bedriftsvaremarknader (behov, ønskjer, krav og etterspørsel), segmentering, marknadsanalysar og prognosar, relasjons- og dialogmarknadsføring, tjenestemarknadsføring og servicekvalitet, etikk, miljø og samfunnsansvar.

Organisering og arbeidsformer: Forelesingar og oppgåveløysning.

Krav til forkunnskapar: Ingen.

Obligatoriske krav som må være godkjent før man kan avlegge eksamen: Ingen.

Vurdering: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØB645 Mikroøkonomi 1

Studiepoeng: 7,5

Semester: Vår

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg kunnskap om grunnleggande mikro- og marknadsteori, innsikt i korleis ein kan beskrive og analysere enkeltaktørar sin økonomiske tilpassing og samspillet mellom desse under ulike marknadsformar. Dei skal ha opparbeida seg ein forståing for føresetnadane for at frie marknad skal gi eit samfunnsøkonomisk effektivt resultat, kvifor marknaden kan svikte og grunngjevingar for og verknader av offentleg inngrep i økonomien. Dei skal og ha opparbeida seg innsikt i kvifor og korleis ein gjennomførar samfunnsøkonomiske analysar i samband med offentlege reformer og prosjekt. Studentane skal kunne beherske både grafisk og matematisk analyseapparat og kunne bruke analyseapparatet til å drøfte brukte problemstillingar.

Innhald: Produksjonsteori, konsumentteori, fullkommen konkurranse, generell likevekt, monopol, monopsoni, verknader av skatt/subsidier, verknaden av minstepris og kvoter, kollektive godar, eksterne verknader og nytte-kostnadsanalyse.

Organisering og arbeidsformer: Førelesning, oppgåveseminar og sjølvstudium.

Krav til forkunnskap: Ingen.

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Det vil vere ein skriftleg obligatorisk oppgåve undervegs i emnet. Oppgåva skal løysast i grupper. Studentane er sjølv ansvarlege for å danne grupper.

Vurderingsordning: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Tillate hjelpemiddel til eksamen: kalkulator

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk

3ØA200 Vidaregåande organisasjonsfag

Studiepoeng: 5

Semester: Vår

Språk: Norsk

Læringsmål: Studentane skal ha tileigna seg grunnleggande teoridanning, prinsipp og arbeidsformar innan personal- og kompetanseleiing. Vidare innsikt i korleis emnar i personal- og kompetanse kan verte organisert til å verte ein strategisk ressurs i bedrifter, forvaltning og tenesteytande verksemder.

Innhald: Verksemdsidé, strategi og personalpolitikk. Sentrale leiingsoppgåver innan strategisk personalleiing. Strategisk kompetansestyring som prosess. Kompetanseutvikling og læring. Kompetanseplanlegging og kompetansetiltak (rekruttering, kompetanseutvikling og mobilisering)

Organisering og arbeidsform: Førelesningar og rettleiing.

Krav til forkunnskapar: Ingen

Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Det vil vere obligatoriske oppgåver i løpet av emnet.

Vurdering: Individuell skriftleg eksamen i fire timar.

Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

Valemnar

3MA220 Påbygging i matematikk/statistikk
Studiepoeng: 5
Semester: Vår (vert ikkje gitt oftare enn anna kvar vår, avhengig av interesse)
Språk: Norsk
Læringsmål: Studenten skal ha tileigna seg grunnleggande kunnskapar i matematikk og statistikk slik at dei kan arbeide med kvantitative undersøkingar. Kurset skal kunne sikre direkte opptak til masterstudiar innan økonomi/administrasjon.
Innhald: Lagranges metode. Integralregning (antideriverte, areal under kurver, tilpassa bedrifts- og samfunnsøkonomiske emnar). Lineær algebra (Lineære likningssystemer, matriser matrisealgebra, invers, determinanter).
Enkle styrkeberegningar i målemodell og binomisk. Kjikvadrat og kontingenstabeller. Føresetnadar om normalitet/transformasjonar. Nokre grafiske verktøy. Regresjonsanalyse (estimering, testing, prediksjon, residualanalyse, litt om multippel regresjon, matriseformulering).
Kurset skal ha eit anvendt fokus og det skal nyttast eit statistikkprogram.
Organisering og arbeidsformar: Forelesingar, oppgåveløysing og rettleiing.
Krav til forkunnskapar: 3MA120 Grunnleggande matematikk og 3MA525 Grunnleggande statistikk eller tilsvarande
Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Innlevering av inntil 4 oppgåver som skal vere vurdert til bestått.
Vurdering: Skrifteleg, individuell eksamen i fire timar.
Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk.

3ØB725 Mikroøkonomi 2
Studiepoeng: 5
Semester: Vår (vert ikkje gitt oftare enn anna kvar vår, avhengig av interesse)
Språk: Norsk
Læringsmål: Studentane skal ha opparbeida seg kunnskap om korleis produksjonsbeslutninga til bedrifta avheng av marknadsstruktur og konkurrentenes åtferd, og dessutan forhold i markedet for innsatsfaktorar. Dei skal og ha tileigna seg ein forståing for samanhengen mellom marknadsstruktur og samfunnsøkonomisk effektivitet. Studentane skal vidare ha tileigna seg ein forståing for korleis usikkerheit, lang tidshorisont og skeiv fordeling av informasjon i et marknad påverkar åtferda til økonomiske aktørar. Studentane skal ha opparbeida seg kunnskap slik at dei beherskar både det grafiske og matematiske analyseapparat og kunne anvende analyseapparatet til å drøfte anvendte problemstillingar.
Innhold: Beslutning under usikkerhet, prising med marknadsmakt, monopolistisk konkurranse, oligopol, spillteori og konkurransestrategi, intertemporale slutningar og asymmetrisk informasjon.
Organisering og arbeidsformar: Forelesingar vil bli gitt i form av førehåndsinnspela streamer som ein får tilgang til gjennom lenke i Fronter. Oppgåveseminar under rettleiing av foreleser. Sjølvstudium.
Krav til forkunnskapar: 3ØB645 Mikroøkonomi 1 og 3MA120 Grunnleggande matematikk eller tilsvarande.
Obligatoriske krav som må vere godkjent før ein kan avlegge eksamen: Det vil bli gitt to individuelle skriftelege obligatoriske oppgåver undervegs i emnet.
Vurderingsordning: Skriftlig individuell eksamen i fire timar. Tillatt hjelpemiddel til eksamen: kalkulator
Fagleg ansvar: Avdeling for økonomi, samfunnsfag og informatikk